

Nr 150.

Av herr **Ericsson** i Sörsjön **m. fl.**, om anslag till inackorderingsbidrag för vissa skolpliktiga barn i Dalarna och Norrland, dock ej rikets nordligaste gränsorter.

Under en följd av år har riksdagen beviljat anslag till inackorderingsbidrag för skolpliktiga barn i Norrland. Emellertid är det hittills endast skoldistrikt i Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, undantagandes rikets nordligaste gränsorter, som kommit i åtnjutande av detta anslag från statens sida. Det torde dock icke vara alldeles obekant, att det finns områden även inom andra län i vårt land, där ungefärligen likartade förhållanden äro tillfinnandes, både geografiskt och i annat avseeende. Inte minst torde detta vara fallet beträffande Kopparbergs län, där det åtminstone finns två socknar, vilkas geografiska och klimatiska förhållanden ansetts vara så jämnställda med lappmarkerna, att man hänfört socknarna under samma skogsvårdslagstiftning, som är gällande för lappmarksområdet. Det ligger nog i övrigt så till, att såväl Västernorrlands, Gävleborgs och Kopparbergs län kunna uppvisa områden, vilka äro fullt jämförliga och likartade med åtskilliga av de skoldistrikt, vilka för närvarande äro berättigade till understöd från anslaget ifråga.

För åstadkommande av en större rättvisa i detta hänseende, synes det vara nödvändigt att företaga en utvidgning av den hittills bedrivna understödsverksamheten på detta område i så måtto, att även skoldistrikt i Västernorrlands, Gävleborgs och Kopparbergs län bliva anslagsberättigade. 1930 års riksdag uttalade också vid frågans behandling i kamrarna, att en utsträckning av anslagets räckvidd syntes befogad, men att frågan i övrigt vore av sådan beskaffenhet att den borde närmare utredas, innan riksdagen beslutade om åtgärder i detta syfte.

Kungl. Maj:t har sedermera i anslutning härtill uppdragit åt skolöverstyrelsen att verkställa utredning, varvid dels skulle klargöras den merkostnad för statsverket, som kunde uppstå genom understödsverksamhetens utsträckande till skoldistrikt i förenämnda tre län med endast kronotorpare, innehavares av kolonat, skogstorp och odlingslägenheters barn som understödsberättigade, samt dels också angående beredande av delaktighet i anslaget för skoldistrikt i Västernorrlands län utan begränsning till enbart vissa kategoriers barn. Skolöverstyrelsen har emellertid ansett det vara nödvändigt att anskaffa ett något fylligare material, än som avsågs genom det av Kungl. Maj:t givna, i viss mån begränsade utredningsuppdraget. Sålunda har skolöverstyrelsen låtit

verkställa utredning även för Kopparbergs och Gävleborgs län likartad med den, som enligt det erhållna uppdraget skulle ske endast för Västernorrlands läns vidkommande.

Den verkställda utredningen angående understödsverksamhetens utsträckande föreligger nu i fyra olika alternativ. Enligt alternativ I, att utsträckandet skall omfatta Kopparbergs, Gävleborgs och Västernorrlands län men endast avse barn från kolonat, kronotorp samt skogs- och odlingslägenheter, enligt alternativ II, att verksamheten utsträcker till Västernorrlands län, varvid den skulle bli av samma omfattning som nu är gällande för skoldistrikt inom Jämtlands m. fl. län, enligt alternativ III, att verksamheten beträffande Gävleborgs och Kopparbergs län begränsas till att avse endast barn från kolonat, kronotorp etc., men ifråga om Västernorrlands län utan sådan begränsning, samt enligt alternativ IV, att understödsverksamheten utan begränsning utsträcker till samtliga de tre län, varom nu är fråga.

I fråga om i vilken utsträckning utvidgning bör ske av den av staten understödda inackorderingsverksamheten, så delar motionärerna obetingat skolöverstyrelsens uppfattning, att man under inga förhållanden bör gå in för den anordningen att begränsa densamma till att omfatta endast barn från kolonat, kronotorp, skogs- och odlingslägenheter, utan bör det ordnas så att verksamheten enligt alternativ IV kommer att omfatta alla de skoldistrikt i dessa län, vilka på grund av bestämmelserna kunna vara berättigade till understöd för sin inackorderingsverksamhet.

För ett genomförande av utvidgningen av understödsverksamheten enligt alternativ IV skulle det bli nödvändigt att höja det nuvarande anslaget av 515,000:— kronor med 72,000:— kronor, alltså till 587,000:— kronor för budgetåret 1931—1932. Kungl. Maj:t har också givit uttryck åt den uppfattningen att det vore önskvärt, att verksamheten kunde utsträckas till samtliga de län som det nu närmast är fråga om, men anser sig likväl icke kunna på grund av statsfinansiella skäl föreslå större utvidgning än det som innefattas i alternativ II, vilket innebär, att av de tre länen så skulle det bli endast Västernorrlands län, som erhöle samma rätt till understöd, som nu är gällande för Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, medan för Gävleborgs och Kopparbergs läns vidkommande skulle icke understöd för inackordering av skolpliktiga barn komma att lämnas. Detta kan enligt under-tecknades förmenande icke vara riktigt. Riksdagen bör i stället enligt vår mening ge sitt bifall till det förslag, som av skolöverstyrelsen förordas, nämligen alternativ IV, vilket visserligen medför något ökade utgifter för statsverket, men som ändock med hänsyn till de besparingar och den hjälp som skoldistriktet kunna tillgodogöra sig i form av minskade utgifter för skolhusbyggnader etc. samt i flera fall bättre undervisning för barnen, måste anses vara väl använda medel. När icke heller bristande utredning i frågan kan anföras till förmån för avslag, synes det föreligga tillräckliga skäl för god-

kännande av alternativ IV, vilket förslag också är av den beskaffenheten, att det skipar större rättvisa än vad fallet är beträffande de tre övriga förslagen. Genom ett bifall härtill torde det bliva nödvändigt, att anslaget för inackorderingsverksamheten höjes från det av Kungl. Maj:t föreslagna 548,000:— till 587,000:— kronor, samt att rubriken för ifrågavarande anslag i enlighet med skolöverstyrelsens förslag ändras till Inackorderingsbidrag för vissa skolpliktiga barn i Dalarna och Norrland, dock ej rikets nordligaste gränssorter.

Under åberopande av ovanstående hemställes,

att riksdagen måtte besluta att — med uteslutande av det ordinarie anslaget till inackorderingsbidrag för vissa skolpliktiga barn inom Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län, dock ej rikets nordligaste gränssorter — under rubriken Inackorderingsbidrag för vissa skolpliktiga barn i Dalarna och Norrland, dock ej rikets nordligaste gränssorter, för budgetåret 1931—1932 uppföra ett ordinarie anslag av 587,000:— kronor.

Stockholm den 20 januari 1931.

Evald Ericsson
i Sörsjön.

Aug. Sävström.

Verner Karlsson.

Gustaf Pettersson
i Hällbacken.
